

Buriaad-Mongoloi UNEEN

BK(b) P-Il Buriaad-Mongoloi Mozkoom ba BMASSR-ei CGK-a
yderbyriin gazeeta

№ 114 (2448)

1938 onoi

MAIN

20

PIATNICA

14-xi siles garna
ULAAN-YDE goored,
BMASSR

3 DAXI NIUR

Partiiina azabaidal.

RSFSR-ei ba BMASSR-ei
Verxoovno Soveedyydte hu-
gaxa hungaltada beledxel.

4-DEXI NIUR

Byxesojuzna xudee azaxuin
Viistavkede beledxeli xodel-
meride erid xubilalta xexe.

Xiliin saan.

GUU JIXE AKIIN—DZAMBUUL

Kazaxstanai aradai akiin, gon arad bolbol eerlinge duus-
han—Dzambuuldaa inag duratai baigaa gebeş, zygeer bainar,
myyllenyd, xanaai tuxirdahad
Dzambuuldaa duraagutadag bai-
han jym.

Urdiin xaanta Rossiin terri-
toori deere—, araduudai tyrmee
soo yleseze, zoboza da-
lirgen daida talin dunda,

Dzambuul geze xadiin boorido
azalatay kazaax, Zabain
soseldey oo tyreken jym. „Arban

nahataihha exleze Dzam-
buul kazaax auuluudar zaiza,

duulaza, doombroo-
naadaza, ami xoo-
a joogoo tezeze jabhan bai-
nab, bi eerlinge yngreher-

tuxaigaan hanaza bainab.
yngreher sag namda

azaaq gynzegi nyxen baihan
zngiin e ne nyxenei deegyrr aada-
baqai xara ylenneyd oode uruu-

Bara ebixer xulala, manan
nikiise nariiji xalxalan bai-
se jym.

Ene ojorgyi nyxen sooyt bi
nduud, tereen soohoo garxa,

nyngi xaraxa, dyren seezeere

ooni xulaxa, dyren goolosooro

xulaxa geze dalam zilde demii

olx eddele xehem baigab—geze

Dzambuul bişene. Dalan zilei

xim sooyt Dzambuul bolbol xyn-

rolide xyser daralatada, kolooni

bolgodohn kazax gubi tala

tere azahuuan ba xanta sa-

oderzaaviin bolon oħħedini-

xaan, bai, myyllenyde—

gorburan daħbar xes-

dralta doro xatru xynde uđi-

ur zoboton edleze baihan ara-

ia gerşelke amidii gerşel-

bain.

Dalan zilei torso sooyt Dzam-

buul bolbol aradaigaa uidxar

bolon tuxai, bodoto bodol

hal tuxai xysete mederel ba

xysegyl etigel naidabar tuxai,

aradaigaa untraṣagħi xysen ba

temexxex gehet tere baragħa-

għiġi vooli—zorgi tuxai duu-

ħan baina. „Bi ygeitei xyn-

baixa, ygeitei aradiji hain me-

ħalli baigab. Gansal oħr tux-

ħalli ba arad tuxaiga bi

sexeer duulaza sadaxa

ħanħan għejżeeb. Arad tuxai duu-

ħad, bi oħr tuxaiga duu-

ħad hem. Oħr tuxaiga duu-

ħad, myn neġen doro bi

ad tuxai duuladag hem—ge-

Dzambuul xeledaq baina.

bil-xedha Dzambuul byxi

żebi, oħra tħalli xebi, bodo-

ta tħalli tħalli, aradai yzegħ-

ħallada, aradai yzegħi, zebol-

ba tħalli myħnej tħalli tħalli

ta tħalli tħalli tħalli tħalli

</div

KAZAAX ARADAI AKIIN—DUUŞA, OORDENTO DZAMBUUL
POETIIÇESKE AZALJABUULGIIN DALANTABAN ZILEI OI GYISE^{Nor}_{xy}

DZAMBUULAI DUUNUUD

Aguu jixe Staalinska xuuli

Duumni, şı duum, niidiiş auulnuudaar,
Duuliit, tala niut'g, akiin Dzambuulaa!
Olon xuuliijii nahان soogoo medexeb:
Tede xuulihaa niurgan nugaraza,
Tede xuulihaa hara byrenxilen,
Tede xuulihaa niolbohon goozozo
Soxiin urşalaab exberen baidag hen.
Ede Allaaxiin xuuli, Ablain xuuli,
Ezen şuhata Nikolain xuuli.
Tede xuuliaar xyygediji buliaan
Tede xuuliaar xynydyiji xiudan,
Basagadiimnai mal şingleer xudaldaa hen.
Tede xuuliaar auulnuud gegelden,
Tede xuuliaar bajaşuud targalan
Aradai xyzyn deer handailaza huugaa hen.
Tede xuuliaar ylen, munxag, yxelnyyd
Teseşegyi halxin şingi eşixer baigaa.
Duumni, şı duum, niidiiş auulnuudaar,
Duuliit, tala niutag, akiin Dzambuulaal
Şarja zyrgöhöe xargli gardag jym,
Şalaag nuurhaa dalai boldog jym,
Yngelig şuluunhaa bolod gardag jym,
Ygehöe araduud sesen boldog jym.
Zargalan haixan baidaltai baixada
Zabxalan doriuun yxibyyd tyredeg.
Egeel gojo, gaixamşag duunuud
Ede xybyydhee kolxoozdo gardag.
Doombrom xanxiniş, kolxooz auulaar,
Duuliit, tala niutag, akiin Dzambuulaa!
Duuliit, Kastaan, Kaskeleen, Karakool!
Aguu soveed xuulijaa magtanam.
Taliji urgulan taridag Xuuli
Taaşaان, zyrxenei duuldag Xuuli,
Edir nahanaa seseglen baidag Xuuli,
Erxe medeldee baigaaliiji baridag Xuuli,
Azalşa aradai aldar suugai tylee
Altan yzegöhöe delgeen baidag Xuuli...
Sylöté dzigiidei zorig jixete jabadalda
Syl zamaa neezé ygedeg Xuuli...

Aleksandr Prokoof'jev

EXE ORON

Xabar, tariaan, exe oron!
Xaiśaaş xynei xaraa haa,
Xaiśaaş niydeø tabiaa haanlı—
Xaanış, bişenhee xurdan le:
Uhan jixe myrenyydşni,
Yngen jixe dalainuuđşni,
Duun jixe, aldařşni,
Dalainş deerexi halxiňşni.
Duulim şiniigee daida deere
Durlaza, inaglaza jabanxaibdi,
Duraa gutanabdi daisadtaa.
Xariin ondoor delxeihee
Xaranxiş hyniiin balaida,
Gazar deegyyr bodxohon
Galta tugnai xaragdana.
Gerelte tereenei tujaada
Bymberseg delxei igaana
Xabar, tariaan, exe oronhoom
Xairata, ylyy gojo,
Ynetei oron ygei daa
Aimşag ygei liootçiguudai
Ulam œđeø, myşende
Orgilon niidehen niidelge,
Orohon jamarş azaldaa
Oroilon garxiin oroldolgo
Odoo şinii aldar le.
Omob daidiinş basagaduud,
Olon baatar xybyydşni
Yrgen jixe şamadaa
Ynen ygejœø ygenel.
Zyrxeteinyydeigœø nerijji
Aldarşulan şagnanaş.
Leenin, manai tuguud deer,
Staalın—xamag tuguud deer,
Tariaalan, xabar, exe oromni
Tug omog zyrxemnis.

Tug, omog, zyrxemniş.
Çerniinovoi orşuulga.

Ene onoi main 20 noi yder Kazaxstaanai aradai duuşa, oordento Dzambul-lai poetiçeske azaljabuulgiin 75 zilei oi gyisebe.

ZURAG DEERE: (baruun garhaa) Kazaxstaanai aradai duuša, oordento Dzambuul ba Kazaxstaanai kompoziitor, iskyysstviin gabijaata azaljabuulagşa Diina Nyrpeisoona.

(Sojuuzfoto)

DZAMBUUL

MINII ZOL ZARGAL

Tbiliisihee nyxer Staalinai xuilaza, manan mylxize, nariij tyrehen niutag—Gorii oşoxo xalxalan baihan jym.
zam deere poojezd soo xari Ene ojoorgyi nyxen soo b
gyrenei nege uranzoxioolso tyreed, tereen soohoo garxa
namda xandaza: nara xaraxa, dyyren seezeeree

—Tanai sasuutan gazar delxei deere yseøn baihan, eneegeeree Taa, gospodiin Dzambuul, zoltoi geeße xat,—geze xelehen baina.

Bi ene gospodiiniji xaraad, iigeze xariuusahan baigaab:
—Taa endytreze bainat, xarin bi ton olon sasuutantai baihandaa zoltoi bainal bi. 172 millioon soveed graazdanuud—ede minii sasuutan geezel. Ede-ner ba bi, myn byxii minii exenor bolbol eehediingoe joho-

Ene xeereldeej i or uxaandaa
oruulxa zuuraa, bi oöriingoe yng-
erhen sag tuxaigaa hanaza
bainab. Ene yngerhen sag
namda ojoorgyi gynzegii ny-
xen baihan ba ene nyxenei
deegyyr aadarai xara yyle-
nyyd eede uruugaa ebixeren
bana daxii orsi xina deere ga-
ran gexedem, xarin minii urda
volostnoi starshinaa yzegdees-
hen. Ene starshinaa garaaraa
vekovoi cinaar adxahan, ter-
garaa namda harbaigaa belei...
ene gar soonb eritel xursa
xutaga baihan jym. Bi, eseng-
zobongi garaa erite xutagadan
udaan unagaaza, ynœxi ojoor-
gyi nyxen uruugaa baha ge-
dergee unaza ooshon baigaah

Hyylşiiнге xyse şadalat hatalar, bi yşœө yşœө daxin ynder erid xadanuud œsde zyd-xœө hem. Tiixedem xaanai gybernaatar ba tereeniji toirooşo bainuud, sydýjaanuud, myylle-nyyd ba myn bardam nojod haidiud bolbol deere-heem oruu xaraza, minii ami bejiji „abaraxiin“ tula jabuulgaga xedeg ba müşxamat namda xajadag hen. Ene müşxamat-lainъ yzyyrte ırıха baidag hen. Ene ırıхanъ minii xoo-loido şagtgalda, emerin gexedenъ beje uruum xyite daagaad, hudahanaim şuhan gyixœө bolişdog hen. Bi, şuhanaar zuuraldahan garaaraa müşxamdanъ ahasaldaza, şydeœerœ xazabaşji, yneœxi ojoorgyi nyxen uruugaa baha gedergee unaza osođog hem.

Ilgeze 70 zil yngereø belei.
71-dxi zil deeree bi, esestee,
zolto azabaidalda xyreø hem.
Zobozo tuliza, tenxee tamira
muudahan namda xojor xysete
jixe baatarnuud—Leenin ba
Staalin esegtin enirexii dulaan
garnuudaa harbaihan baina.
Bi ynœxi ojoorgyi nyxen soo-
hoo garan gaxedee, gaixam-
sgata haixan sesegyydiji, gojo
ariun xangaltai ybehe nogoo-
nuudiji, toogyi olon aduun

hyregyydilji, tomo tomonuud
ger bairanuudilji xaraab. Bi
johotoi nariiji xaraza, bi uulin
xrystaal singi seber ariun
agaaraar amilahan bainab. Mi-
nii seeze sedxilem jaabloni
singi halbaraza, niydem odo
myşen singi jalalzaza, zyrxem
sanga boroogei orohen singi

şanga boroogoi orohon şingi
soxiлоzo, iraguu duumni
myrenei xabarai yjer uradxał
şingi xongioogoor duuldaza,
bi arbañ naimatai dzigild şingi
zaluu bolhon bainab.
Eneexen bişiihan yliger zi-
see soo minii yngerhen sag ba

Bi zol zargalai, bajaligai ba
bajasxalangai goje haixan ga-
zar niutag oloob, eneen tuxai
bi goridohon, duulahan ba
eneen teeše 70 zilde aradtajaa
dugtaşan ermelzehen baigaab.
Zol zargalai ene niutag xa-
daa—ene minii aguu *fixe* exe
oron myn. Gerel tujaagaaraa
xynei zyrrxiji xaluusuulan ba-
jarluulagsa,—staalinska naran,
staalinska ynen, staalinska
uxaan ba enirexii sedxil ene
minii exe oronoi deegyyr se-

robxin badaraza baina.
62 zilei saad tee, Dzetiisyiske
talada bolhon, negen aitiis
(urildaan) deere sultaan şerez-
daan (tereenei duuşadijii bi
duunuud soogoo naadaldag ba
xaraadag hem) myyllede xan-
daza, xorotoigoor iigeze xelee
hen:

—Jixe baigalda minii erxim
gyigoeşener geegdeze, xarin
tuliuur jandan Dzambuul ty-
ryylen meeetede xyrze jirebe.
Jaba tedener xojor zilde mixa
edingyi, Dzambuul şingi yles-
xelen xoohon baigalsi.

Ene xəəreldəəjīnъ duulxada,bi Şerezdaanda ba myllede:
„Naimaaşan a nitaniliji əəxe tohoors, ylen xoohonoor xeheeze tuhagyı daa... aradai ynen sexe hanaliji mixaarş, altaars xudaldan abza baha bolxogyı daa... xarın gansal sultaan bolbol əəriigəerəe gaxai ba şaa-
kaliji xi alaza bolxo baina. Seber yylterte zyrxiiji eligen ugtaas xalaxagyı beze,“ —geze

duulahan bainab.
„Xudal baina, ziirsed
Xuxiuur xagdan sing
Ygedetnai ynen jyyn
Ygedetnai aradai xys
Doholbol zyrxem taan
Duulit Dzambuulai y
Xen ygeitei jabaagyin

Uta yniin ýngerhen sag
nyydhee myn nege iime us
minii urda toboizo hanagd
Bajan ba teneg aaşaaraa
medeze, bai Kadiirbai ge
näge te tusagaar jixe toi (tö
p r a a z d n i g gehen
xee hēn xa Ene bain ad
xaradag noxoinb vxéhen

xaladag noxomin yxen gaa. Bajan bain dzigijid olon duusad ba dombriistm diiji sugluulba. Kadiirbai bol tedeende: „xen xong duugaar noxojiiim mynxeenze, bajan zöriiim aldarusuultere ynete beleg abxa—ge

Tiixedenъ tere bain pridvo
no xuuimag xudalsha duu
ulaan golooroo orozo, mage
yner bajaniinъ, „enirexil u
sal“ ba xyse sadaliinъ suurn
lan duulhan baigaa. Bi xan
taiinъ baigaad, ene duunuudin
anxaraltaigaar sagnaza hunga.
Tiiged tedeenei bulta ab
gyi bolxodonъ, bi doombi
goo duuta xybsiliji dungin
soxizo, tede duusad teege
dan „igeze duulza hem:

dan, ilgeze duulaa hem:
, yetnai
i xaxinaad.
ne ygeil
sen ygeil.
narhaa gomodood,
ynen duujii.
b—bajan bolxogyil,

PARTIIINA AZABAIDAL

Eriin bolševiiguud bolbol aikoomoi eliriyylze baina

(Manai speckoorhoo telefoonoor).

Min partorganizaaciin ot-
to-hugaltin suglaan bol-
deino ynder xemzeede
ergegeze baina. BK (b)
Aikoomoi xydelmeriliin
tusaa 30 garan kom-
missiar yge xelebed. Dok-
tusaa yge xelehen
byxen xadaa partiilina
salal ba komsomolsko
meri tuxai durasana
zalušuudai dundaxi xy-
del, kylsityrne xydelme-
sa erid asuudalnuud ta-
ban baina.

Manai aimagta,—nyixer An-
medyylne,—politiko-
yyylegiin xydelmeri
stabigdanxai Manai aim-
an partorganizaacanuud-
paatiin istoori yzeze
gen organizaaca baixa-
gaa, seie xelexe j-h-toi
bide geese zil byri
og emxidxeze, zaniantaa
egjii haa, terenee dy-
yrgorixod bainamdi. Paar-
alkoom xadaa xargil za-
xydelmeri tuxai honirxo-
gii, enee tuxai doklaad
dursaagii. Aikoomi
beride ali byxii politiq s-
ampaaniuud bygede su-
baas, tedenei sizoona-
ur soone nege negiini
hulangyi tensygeer ja-
sa sadadaggyi baina.

Dezaapov (Xezengiin MTS)
—MTS-te partiilina
političeske xydelmeri xangal-
si. Direktojii politiq
orologso nyixer Tiy-
nev bolbol maassovo-poli-
tik xydelmeri jabuulaagi

Tiigeed, BK (b) P-ii Ob-
koomoi azyiledberi traanspor-
tii otdeelii erxilegse nyer
Batuurin bolbol Buriaad-Mon-
goli partorganizaaciin, tereen
soo Xorijin partorganizaaciin,
eeriingee zerghee aradai dai-
sadiji seberlexe talaar aixab-
tar jixe xydelmeri jabuulhan
tuxai xelexe zuura, tedenei
xehn xorololgii xoisolongii
usadxa xydelmeriliin aali
jabuulxii temdeglegi.

Saasans, Xorijin partorgan-
izaaciin xydelberi xadaa partiilina
političeske xydelmeri ba aza-
xuin xydelmeri xojorii zoxil-
duulan jabuulza sadaagyi jor-
dorxoloon xelexe tigeegi xamta,
saašadaa jabuulza zorilgo tu-
xai honor tedor togtozo xele-
be. Jym. Cerenei.

Partiiina organizaacanuudta operatiivna
xytelberi xeregtei

(Priigorodno raionol partkonfereencehee).

Min 16 yder, yderel 11
priigorodno raionoi
kolfereencii yglo-
sasedaani yrgzelzelbe.

Kommunistnar preenide xe-
goroomoi ba priigorod-
raionoi orgbiuroogoi
xydelmerinyyd tusaa
muu taliin ilerylen
dsgyi kriitikelbe.

Yixer Stepaanov (orgbiu-
roi sekretaris) xeledeed—
segi ba goorodoi partiilina
organizaacanuudta gor-
mol zyghes tonshula xydel-
yqdede gese. Gorkoomoi
xarulpar zarimdaa harada
yng heldeg baigaa, ene
yng yje sio, 8 sekretaris
helgehen baina. Ene jyy-
bulab gexede, gorkoomoi
beriliy byril nuladxaxa
daliy xarulhan baina.
asudalaar paatiin ob-
sadaa myn zemetei baina.
xelen, Nikolai
spirovoo doqno zavoo
partoorg nyixer Prokoop-
gai medyylheni:

Paatiin gorkoom bolbol
partorganizaacanuudta
praktiqeske tu-
maa yzyyleggi. Manai
organizaaca 7 harilin torso

Xen ula dolioonob—sabxitai bolxogyil,
Bain daraltaa doro barxiragsadal
Birayil bieka niydenelb niolbohon,
Bajanai urda boxinodoggi xyn
Byxeter bolxogyi byxeli nahandaan.
Xen duugaa xonioor xudaldagša—
Xorxoi šumulhaa doroi,
Kojaan sandaganhaa amxai geese.

KADIIRBAIDA HIME DUU DUULAZA YGØOB:

„Muus biše belei noxolšni,

Melingen taliin tulada

Managsa hen aduuun hyregiiji.

Saakal singi xobdog ylesxelen

Sini tere hyreg aduuunsi

Bajargyi manai auulnuudhaa

Bulaaan, xuluun ydxeen beze.

Minii gedeg tere noxolšni

Manail bolxo aduuun hyregiiji

Harataiš, narataiš baigaa haan

Haxiza, manaza baigaa daa.

Xarin ſi—muuxai zolig

Xantaan galzuu svortojoor

Xabtagai yrgen daidaan tenen

Xulagašan, aluursan bolood jabanxais.

Buluudxahaan ondooy jyymlii

Burxan şamda ygeegyi.

Amidi baigaa noxolšni,

Өөree yxexee jaagaabsi.

Ere bi eeriingee byxii na-
soo yrgen taliji ezemdeg
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geegeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geegeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geegeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staalini minii duunuudiji duul-
han baina. Bi Kreemliin dvo-
reecuud soo oroo. Tende bi
byxesuojuuzna starosta Mixail

bi minii yge byxeniji yneteide
segnedeg hen. Xojor zilei sa d
tee bi Moskvaas oshon geebeb.
Minii aradai esege, minii tyrel
Staal

Jixe-Xudariin MTS-ei xydelmerişdte, traaktorno-polevoi Brigaadnūudia ba kolxoozuudta

XYNDETE NYXEDYYD!

Oroohoto kyltyyrynyydei ertiin tarilgiji Jixe-Xudariin MTS-de dyrgelge bolbol, oiriin 3-4 zilnyyde 7-8 milliard pyyd tariaa gyrendee ygedeg bolxo geze, araduudai voozdb nyxer Stalinali tabihan zorilgiji dyrygexiin tylee ertet ba emgeeti kolxoozniqiuudai, MTS-ei xydelmerişdte ba traktoriistnuudai politiçeske aktiivnostii ba emixdelgiin urgahaniji xaruulna.

Traaktori remoontiji dyrygexiin talaar, pool-doo sag bolzorton garxa ba xabarai tarilgiji ton bogonixon bolzorto yngerege geze, BK (b) P-iin Obkoomoi ba BMASSR-ei Praviitelstviin urda abhan ujalga, Taanar, xynete nyxedyyd, respyyblike dotoroo orohoto kyltyyrynyydei ertiin tarilgaard negedexi huri ezeleze, xysed dyrygeet.

Jixe-Xudariin MTS-ei erxim staxaanovşad bolbol tarilgaa jabaxadaa, ynder pokazaatelnuudijitulua. LATINCEV Ivaan Vasiiljevičin brigaada xadaa, traaktorno xydelmerinydei plaaniiji 150 proc., TKAÇOOVA Veere Paavlovnaagai brigaada—126 proc., nyx. ZAARNIKOVAAGAI brigaada—111 proc. dyrygee. Socialis myriisöe ba staxaanovska xydeleonei yrgeneor delgerhenei yndehoer, ede bygede bolboi TAANARAAR tulagdaa.

Aimaguud, MTS ba kolxoozuud xoorondiin myriisöe saasadaa xabaadalga bolbol orohoto kyltyyrynyydei oroin tarilgiji tyrgen dyrygexiji siidxene.

Xydelmeride ynder pokazaatel xaruulhan ba tarilgiji bolzorton dyrygeheneitnai tylee, amarsalxi xamta, bi bolbol, respyyblike dotoroo tyryy huri ezelxiin tylee, ertiin paar xaxalalgiji bogonixon bolzorto dyrygexiin tylee, tariaaji hainar xaruuhalxiin ba tariaa xuriaalgiji, socialis malazaliji saasadan xygzyxiin tylee, eeriingee socialis Exe oronoo xamagaalgiji bexizyylxiin tylee, byri erximeer xydelmerilexe ba oloniitiin politiçeske xydelmerili yşee yrgeneor delgeryylke geze, TAA-NARTA naidanab.

BMASSR-ei Arkomsoveedei tyryyleges S. IVANOV.

NOORMOJO 209% DYRGIBE

Büççyrei aimagai Baga-Xulalain MTS-ei 8-dugaar traaktorno brigaadiin traktoriist Badmadoroz Badmacerenei bolbol main 10-nal yder 4 gektaar xaxalxiin orondo 8,37 gektaar erxim şanartaigaar xalza, noormoo 209,2% dyryge.

M. OGOROI.

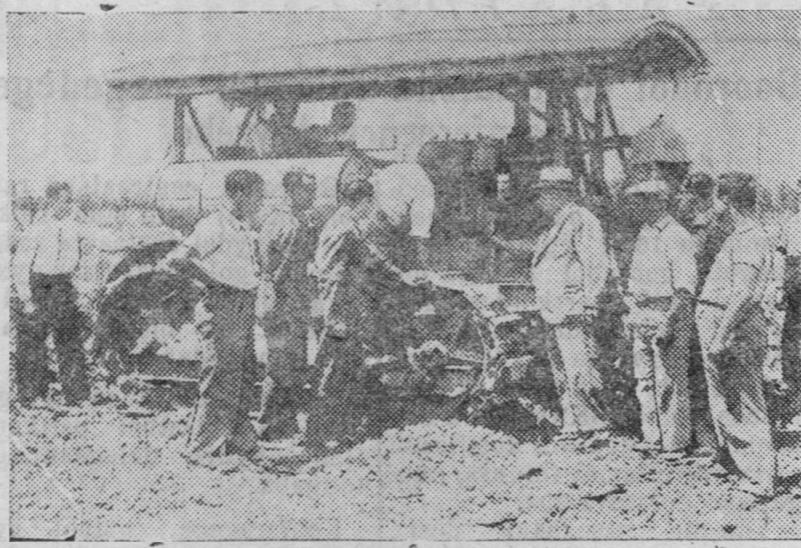
Tarilgaa 9 xydelmerili yderte dyrygebe

Jaruuniin aimagai Yldegerin somonoii Kirovoi ba Moolotovol neremzete kolxoozuud kolxooz bolbol ene onoi main 5-nai medegeer, tarilgilingaa gol şukala xydelmerinydyji 9 xydelmerili yderte 100% dyrygehen baina.

Tus myriisöe xabaadalsa-han Kirovoi neremzete kolxooz bolbol socialis myriisee doogovor saarhan deere batalaad, bodoto xereg deerin bejelyyleegi. Jyyp gexe, ene kolxoozoi tyryylegse ba brigadiirnuud bolbol kolxoozniqiuudai xysili buruuga emxidxen ba socialis myriisöe delgeryyleegi. Daşapeloon. C.

Gebes, Moolotovoi neremzete kolxooz bolbol socialis myriisee doogovor saarhan deere batalaad, bodoto xereg deerin bejelyyleegi. Jyyp gexe, ene kolxoozoi tyryylegse ba brigadiirnuud bolbol kolxoozniqiuudai xysili buruuga emxidxen ba socialis myriisöe delgeryyleegi. Daşapeloon. C.

BURIAAD-MONGOLI ÜNEN

Respublikaanska Ispanida
Ispaniin Respublikaanska praviitelstvo bolbol aradai azaxuin byxii halbarinuudai kaadrinuudiji beledxexe jabadala jixexen anar laa tabidag baina.

Hajaxan gazartariaalangai ministeerstro bolbol Levaantiin proviincada xydeø azaxuin jixexen hurguuli neehen baina.

ZURAG DEERE: Hurgauliin huragşad traaktoriji şin zelen yzeze baina.
Sojuuz foto,

XILIIN SAANA

Seregei beledxelnyydiiji xurdadxaza baina

Loondon, 16. (TASS). Germaanska seregei zasaguud bolbardiroyşiguud bil baina. Killide oiroxon balgaa, Dystebrooke ba Byxoolce deere gazar dooroxi xorj aerodroomuud balguulagdaa. Ilme aerodroomuud myn Frisiaandska aralnuud deere barigdanxai Slezviig-Gotsstein province de oiroxon baigaa, xoit Frisiaandska aralnuud deere, mynne proviincin zyyn talaar xegede baina. Seregei tyxle-relegenyydei ceentrein Pyttoos dereevni bolno.

Ene hajaxan Falsbaattelede, Gamburg sadar, xeden seregei aerodroomuud baigulagdaa. Aerodroom byriden 20 angaar nuuta soo niideed xyrxeer xaraatei gazarluudta baina.

Çemberleen korooltojoo ululzaa

Loondon, 16. (TASS). Myneeder Çemberleen bolbol korooltojoo ululzaa, magadlan hanamzaat eneenei hyyilde angliiska kabineedte xubilalta bolzo bolxo baina. Llangaja gadaada xeregydei ministerstvo xubilalta bolkon magad. Ilden bolbol kabineedti sostavaa urigdaza bolxo baina gehen abiaan bii.

Genlein angliaiska praviitelstvohoo garaanti tuilaa

Loondon, 15. (TASS). „Reinoolds njuus“ gazeedi bisehenei johoor, Genlein bolbol angliiska praviitelstvo xadas, tereenei planaa gyisedxexe jabadalda haad xexegyi baina gehen graantili angliiska praviitelstvohoo abaa.

nuud, edeen deereen 200 bombardirovşiguud bil baina. Killide oiroxon balgaa, Dystebrooke ba Byxoolce deere gazar dooroxi xorj aerodroomuud balguulagdaa. Ilme aerodroomuud myn Frisiaandska aralnuud deere barigdanxai Slezviig-Gotsstein province de oiroxon baigaa, xoit Frisiaandska aralnuud deere, mynne proviincin zyyn talaar xegede baina. Seregei tyxle-relegenyydei ceentrein Pyttoos dereevni bolno.

„Loondon bolbol, ga-zeed bişene, ene gazarluudhaa aagarra 2 ças bolood xye-rexer, angliiska busa azayiledberiin centrnyy 90 mi-nuuta soo niideed xyrxeer xaraatei gazarluudta baina.“

Emegteşyydei ulasxooron-diin konfereence neegdebe

Pariz, 15. (TASS). Emegteşyydei ulasxooron-diin konfereence Maarsel deere neegdebe. Eneende 40 garan dele-gaaduud xabaadalsaa. Ulasxooron-diin baidal tuxai doklaad soogoo zurnalistik Tabyi bolbol demokratili xamagaalaxa jabadal Soveed Sojuuzatai xolboo baigulangyi arganbygil gese medyylbe. Abissiinidei baidaliili şinzen xaraxiin tulada, tilse tusxai komissa elle-geexiin erilteteli telegraamilji. Lige naaclin soveedte elgeebi.

Beelbiin şine praviitelstvo

Pariz, 15. (TASS). Gavaas aagentviin Briyssel hee me-

deesenehel johoor, Belbiiiske

sine praviitelstvo baigulagdaa.

Premieer ba gadaada xeregy-

dei miniistr-Spaek (socialist).

Xor. Dodo-Xudanai somonoi Leesoximprom kolxoozoi derede nege bişixian laavka bli baidag. Tüs laavkiin proda-veec Afanaasjev M. gegse ed tovara gylgesegylyge xudaldaxhaa gadana, zarim hain tovara xudaldangy, eerte yleedeg baina. Jyyp gexede, laavkadaa jirehen sai, byd g. m. tovara xudaldad, zarim hain xudaldad, yldegse tovara xudaldad, absadag. Zileekse, 20 xehet salhaa 10-

Socialis myriisöeji xeregseexe jabadaltai eris temesexe

Ulaan-Yde goorodoi 1-dexi noomerei xleebzavoodi profsojuuzna komiteed bolbol socialis myriisöe ba staxaanovtai xydelsej delgeryylxe ysllovi bil bolgoko tuxai rezylstaadai xydelmeri xenege, xarin xydelmerişteliqge inicjalivili ugtaa abangyl, tere-nijili gederge soxio jabadal yzyylze baina.

Jyyp gexede, xydelmerişteliqdei zavoodoigooy bygeddin suglaan deere individaalna ba brigaadantuudai xoorondiin socialis dogovornuudijil batalarin usaraa, 4-dexi brigaada, 2-doxi brigaada, 1-dexi brigaada, 3-daxi brigaada.

ba zarin xydelmerişteliqdei bishe xydelmerişteliqdei socialis myriisöe urihan baixa jym.

Teed profsojuuzna komiteeden xadaa ene inicjalivili haisza-

za, myn inicjalivili yndheer socialis dogovornuudijil nen yrgeneer jabuulxiin orondo,

socialis myriisöeji tuxai xubxai xoohon yge xelseed,

negesji socialis doog-taluulangyi, yneexe-tioog johondo naidan dal yzyylze.

Itme deerehens, diyylkil xytelberi don-

merildeg staxaanovs-

dilin, myn brigaadai

brigaadantuudai er-

raanovtai zişete q-

riiñi oopeduudijil bise-

re jabadal bolbol xi-

geer orxigdohn bala-

reenhee gadana,

izdeeliin şanarlijin

hain bolgoko tuxai tu-

juuzna komiteedeyi zy-

hal myrete xydelmeri-

lagdadagyl baixa jym

heen bolzo, zarimda-

muutal xleebne id-

gargagdagdag baina. Zis-

main 13-nai yder 5

turai xleebne izdeeli-

xel baishan baina.

Itme tula, Ulaan-Ydi-

ne izdeeliin treestin

juuzna gruppovl

bolbol anxaralaa tabla-

xelseed.

AMARALTA OLONTOI PRODAVEE

Xor. Dodo-Xudanai somonoi Leesoximprom kolxoozoi derede nege bişixian laavka bli baidag. Tüs laavkiin proda-veec Afanaasjev M. gegse ed tovara gylgesegylyge xudaldaxhaa gadana, zarim hain tovara xudaldangy, eerte yleedeg baina. Jyyp gexede, laavkadaa jirehen sai, byd g. m. tovara xudaldad, zarim hain xudaldad, yldegse tovara xudaldad, absadag. Zileekse, 20 xehet salhaa 10-

liñi xudaldad „duuhan xeleben baina.

Eneeehee gadana pr-

Afanaasjev M. gegse

goi 4 xolong soons y-

lehen şinji bolood,

ydernyydten gerte ju-

baina.

Tus kolroozolaavki-

ruulxiin tylee Doodi-

selpoogol tyryyleges-

begei S. bolbol prodave-

Afanaasjevete xemze-

boolo.

B. D.

Seekciin xydelmerili hainaar tabixa

Raioonuuddaxi hon-

Modo tarixiji ur-

Xorilin aimagai komi-
teedeyi sekretar Peetinovl inicjalivaa-

aimagi komsomolsu-

plosadu b ylycenyd-

do tarixa ba jabagan x-

bara tratuaar tabixa

laar aimagai ceentred

organizaacanuudijil

Dam

Saad baiguulx-

Muxar-Şiberei aimag-

xangylsyydei organiza-

bol eshedilige xys-

gaiga ceent deere

xydelmeri ba alba-

zagsa yxe baina.

Hajlin ydernyydte elde-

ziñi modo ba urgamal-

ji tarixan. Ene xydel-

kolxoozniqiuud ba alba-

jike aktiivnaar xaba-

da.

C. Ç

Korilin aimagai komi-

teedeyi sekretar Peetinovl inicjalivaa-